

STILLAR UPP TIL FÓLKATINGIÐ

TÁ ZAKARIAS MUND Á FÓLKATING

Nr. 35 - 19. februar 2010

Fyri 35 árum síðan:

Sakarmálið hjá Zak

Í 1971 hevði Zakarias Wang nóg nógvar atkvøður at verða valdur á Fólking. Men teknikkur gjørdi, at Hákun Djurhuus varð valdur í staðin. Til næsta val fer tann tá 75 ára gamli fullveldisstríðsmaðurin at royna seg fyri fimtu ferð

Eiríkur Lindenskov

Í blaðnum mikudagin boðaði Zakarias Wang frá, at hann ætlar sær at stilla upp til næsta fólkingssval við tí hyggju – tá hann verður valdur – at fáa í lag eitt ríkisting, sum skal gera av, hvussu vit sjálvi skulu skipa okkara viðurskifti í Føroyum. Tá Zakarias Wang er valdur á Fólking fer hann at boða danatingi frá, at hann ikki tekur við løn frá Fólkinginum.

Hetta er fimtu ferð, at Zakarias Wang stillar upp til Fólkingssval, og fáur man hava verið so nær einum fólkingssessi – í øllum førum nakar við so viðgongdum sjónarmiðum – sum Zakarias Wang.

Fyrstu ferð hann stillaði upp var til fólkingssvalið 5. oktober í 1971. Tá átti Javn-

aðarflokkurin fyrra fólkingssmannin, Johan Nielsen, og Fólkaflokkurin tann seinna, Hákun Djurhuus.

Tjóðveldisflokkurin hevði tá ongantíð stillað upp til fólkingssval, so stríðið stóð millum teir triggjar stóru flokkarnar, Javnaðarflokkin, Sambandsflokkin og Fólkaflokkin. Til valið í 1971 stillaðu umframt hesar triggjar flokkarnar, eisini Sjálvstýrisflokkurin og Framburðsflokkurin upp. Og so var tað Zakarias Wang, sum stillaði upp utanflokka.

Úrslitið av fólkingssvalinum í 1971 var, at Javnaðarflokkurin varð størstur við 4.170 atkvøðum. Næstur var Sambandsflokkurin við 2.855 atkvøðum. Nummar trý var Fólkaflokkurin við 2.680, og nummar fyra Zakarias Wang við 2.410 atkvøðum. Sjálvstýrisflokkurin og Fram-

burðsflokkurin fingu ávikavíst 648 og 362 atkvøður.

Soleiðis vórðu valdir – skuldu vit hildið – Johan Nielsen úr Javnaðarflokkinum og Kristian Djurhuus úr Sambandsflokkinum. Men so var ikki. Tí Zakarias Wang og Fólkaflokkurin gjørdur listasamgongu. Harvið vórðu atkvøðurnar hjá fólkaflokslistanum og uttanflokka-listanum lagdar saman. Við í listasamgonguni var eisini Framburðsflokkurin. Tí fekk listasamgongan fyrst valda mannin. Tá slíkar listasamgongur vórðu gjørdar, so varð fyrst hugt eftir, hvør flokkur var størstur. Fólkaflokkurin fekk 270 atkvøður fleiri enn Zakarias Wang. Tískil var Hákun Djurhuus úr Fólkaflokkinum fyrst valdi fólkingssmaðurin, meðan Johan Nielsen úr Javnaðarflokkurin var næst-

valdi. Soleiðis sæst, at tað var ein realistiskur møguleiki, at Zakarias Wang varð valdur í 1971.

Men um tað gekst Zakarias Wang eftir ætlan, so hevði hann verið valdur við teimum atkvøðum, hann fekk. Tí hann hevði ætlanir um aðra listasamgongu:

– Eg hevði ætlað at gjørt listasamgongu saman við Sjálvstýrisflokkinum. Men teir vildu ikki. Høvdu vit gjørt tað, so hevði tann listasamgongan verið næststørst og vunnið á Sambandsflokkinum.

Soleiðis kann staðfestast, at tað var vantandi taktikkur, sum gjørdi, at Zakarias Wang ikki varð valdur á Fólking við teimum 2.410 atkvøðum, sum hann fekk.

Í februar 1975 fall dómur í Føroyarættiisakarmálinum, sum Zakarias Wang hevði reist ímóti sjei av valevnunum hjá Tjóðveldisflokkinum í Suðurstreymoy til seinasta lögtingsval og formanninum í aðalnevnd floksins fyri skuldsetingar um straffbar viðurskifti, ið hesi høvdu sett fram í blaðnum 14. September og Útvarpi Føroya í november mánað í fjør móti saksøkjaranum.

Dómarin segði, at sannleikaprógv vóru ikki ferd fyri skuldsetingunum, og dømdu hann tí tveir av teimum skuldsettu 14 daga hefti, meðan hini seks fingu 14 dagbøtur á 50 krónur, umframt at øll átta skuldu gjalda sakarmálskostnaðin.

Á myndini eru Zakarias Wang (h.m.) og verji hansara Halgir Winther Poulsen (v.m.). Saman við teimum eru Hanna Lisberg og Suni Jacobsen.

Kelda: Myndaarbókin
– árið ið fór 1975

Skal skipa eitt ríkisting fyri Føroyar

Málið hjá Zakarias Wang við koma á Fólking er at fáa skipað eitt ríkisting fyri Føroyar, soleiðis at Føroya fólk sjálvi sleppa at gera av okkara viðurskifti – og hann fer at boða danatingi frá, at hann onga løn skal hava sum fólkingssmaður

Eiríkur Lindenskov

– Eg fari at stilla upp til komandi fólkingssval.

Tað sigur Zakarias Wang í Hoyvík, sum í lýsing í Sosialinum mikudagin sóknast eftir stillarum.

Zakarias Wang sigur í lýsingini, at endamálið við uppstillingini er at fáa í lag eitt ríkisting at gera av, hvussu vit sjálvi skulu skipa okkara viðurskifti.

– Tá ríkjasovastin eftir valið spyr, hvønn eg vil hava at standa fyri nýggju donsku stjórnini, fari eg at mæla til, at tann verður biðin, sum tekur undir við hesum ynski. Tí tess at geva ynskinum enn størri tyngd, fari eg beinanvegin at bjóða hinum føroysku og grønlandsku fólkingssumboðunum at vera saman við mær, sigur Zakarias Wang.

Hann sigur víðari, at tá tann forsætisráðharri, sum tekur undir við ynski hansara, er settur í starv, verður skipað fyri vali av ríkistinginum, og vit fáa eina stjórn, sum er javnlíki við ta donsku, og kann taka upp samráðingar við hana um viðurskiftini ríkjanna millum.

– Harvið kunnu vit koma burtur úr tí ódemokratiska og ólógliga stýrslagi, sum

vit liva undir. Danmarkar ríki hevur fólkarættarlaga skyldu at lata okkum sjálvi skipa okkara viðurskifti, sigur Zakarias Wang, sum vísir á, at henda skylda hevur verið misrøkt, tí stjórn Danmarkar hevur lónt embætismonnum sínum fyri her at taka avgerðir, sum okkara ríki sjálvt eigur at taka.

– Samstundis hevur stjórnin – óbiðin – álagt

okkum at seta umboð á danating. Fyri at fáa onkran okkara at taka við hesum umboðum, hevur Danmarkar ríki álagt sínum skattgjaldarum at gjalda løn teirra.

– Hóast allar royndir prógva, at eingin kann tæna tveimum harrum, tí annar av hesum verður fyri vanbýti, halda summi, at umboð okkara á danatingi samstundis kunnu tæna

Danmarkar ríki og okkara ríki. Men tá bert annar harrin rindar løn, er enn torførari at ímynda sær, at hin verður væl tæntur, sigur Zakarias Wang.

– Ríkin eru tí ikki javningar, og hetta er ólógligt.

– Fyri at gera mitt til at fáa hetta aftur á beint havi eg gjørt av, at eg, tá eg eri valdur, boði danatingi frá, at eg ikki taki við løn, sigur Zakarias Wang.